

Rodna jednakost po HDZ-u i Ustavnom sudu

Blog

Posted by:

Objavljeno: 2010/7/30 20:05:15

Vlada Republike Hrvatske u parlamentarnu je proceduru poslala Prijedlog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju s konaènim prijedlogom zakona. Zakon se od 10. srpnja 1998. godine, kad je donesen, mijenjao 10 (deset puta), a na njega su se popikivali i drugi, ne samo Sabor, pa ga je i Ustavni sud proglasio neustavnim u ponekim odredbama. Najlakše se spotaknuti o umirovljenike. Oni su nauèeni plaæati ceh pa æe ga mirno plaæati i dalje. Veæina promjena zakona rukovodila se upravo takvim postavkama, kad je gužva oderimo umirovljenike. Najmanja je šansa da æe se oni pobuniti. A po logici stvari i najkraæe æe se buniti. I ove promjene koje Vlada sada predlaže tako su posložene. Obuhvaæaju pet kljuènih stvari:

1. Izjednaèavanje vremena odlaska u starosnu mirovinu muškaraca i žena (na 65 godina) u roku od deset godina.
2. Izjednaèavanje vremena odlaska u prijevremenu mirovinu muškaraca i žena (na 60 godina) u roku od deset godina.
3. Poveæano kašnjanje odlaska u prijevremenu mirovinu (s 0,15% mirovine mjeseèno na 0,34% mjeseèno).
4. Nagrađivanje onih koji ostaju u sustavu osiguranja (plaæaju doprinose) nakon 65. godine s istih 0,34% po mjesecu rada iznad 65. godine.
5. Ukljuèivanje u mirovinski staž samo vremena za koje su plaæeni doprinosi.

Vlada tvrdi ima jasne razloge ovakve promjene Zakona.

Prvi razlog je poštivanje odluke Ustavnog suda. Ustavni se sud brine o ravnopravnosti žena i muškaraca i određuje da i žene trebaju raditi do 65 godina života, kao i muškarci. Ustavni sud, a i hrvatska Vlada s njim, vrlo su ažurni u kašnjanju Hrvatica i Hrvata. Inaèe, Ustavni se sud ne može domisliti da li se za referendum mora primijeniti prihvaæeni Ustav ili onaj koji više ne vrijedi. Ali u sluèaju kad treba raditi 5 godina duže (ne u Ustavnom sudu, na sasvim drugaèijim mjestima) onda Ustavni sud ima jasne stavove i Vlada ih vrlo ažurno pretvara u prijedlog Zakona. Oèekuje se da æe veæina u Saboru jednako ažurno prihvatiti te prijedloge.

Ali ni jedni ni drugi nisu se sjetili mogućnosti uvođenja kategorija redovnih, prijevremenih i poslijevremenih mirovina koje bi ovisile i o godinama radnog staža a ne samo o godinama starosti.

Ako veæ Ustavni sud inzistira na rodnoj jednakosti Hrvatski laburisti – Stranka rada predlaže da onda uvedemo redovne mirovine s 40 godina staža (prvi uvjet) ili 65 godina života i minimalno 15 godina staža (drugi uvjet).

Oni koji bi željeli u prijevremenu mirovinu mogli bi s 35 godina staža ali ne manje od 60 godina starosti i umanjenjem mirovine za 0,15% po mjesecu prijevremnog odlaska.

Oni pak koji žele raditi i dulje od 40 godina staža ili 65 godina života a to im omogućava i veæ postojeæi Zakon o radu, neka rade. Èak što više, nagradimo ih za to poveæanom poslijevremenom mirovinom s 0,15 % po mjesecu .

Drugi je razlog zabrinjavajuæi omjer broja osiguranika i broja umirovljenika, omjer koji više ne može osigurati isplaæivanje mirovina. Dva su pitanja u ovom dijelu razloga kojima se Vlada rukovodi.

Jedno je zašto je i kako broj umirovljenika porastao kako je porastao. Pa valjda je svakom

normalnom jasno da su u mirovinu dragovoljno išli samo oni kojima je Vlada (ova ili bilo koja bivša) osigurala lagodan život s povlaštenom mirovinom. Ostale su u mirovinu potjerali, opet briljantnim potezima raznih vlada tijekom pljačkaške privatizacije. Za oboje bi ceh trebali plaćati oni koji su pošteno èitav život radili i pošteno plaćali doprinose. Drugo je pitanje što je bilo s novcem koji se desetljećima uplaćivao u fondove, a sad ga nema. Dok je ulaz novca u taj fond bio velikodušan (jer nije omjer zaposlenih i umirovljenika uvijek bio ovakav) oni koji su fondom gospodarili nisu razmišljali o crnim danima. Umjesto ulaganja, novac se trošio kapom i šakom, i za poticaje, i za ceste i za vojske i za sve živo i neživo. I k tome, nezaposlene na burzi s 55 godina života brisali su iz evidencije i tjerali u prijevremenu mirovinu. Danas je „mirovinski sustav neodrživ“. Valjda zato jer se više ne može pljačkati. Nema se što.

Treæi je razlog što je sustav nepravedan pa ga Vlada æeli napraviti pravednim. To bi mogla vrlo jednostavno, kad bi htjela.

Pravedan sustav znaèi da se svakom osiguraniku izraèuna koliko je uplatio i koliko sudjeluje u kolaèu koji se naziva mirovinskim fondom. Taj udjel (npr. 1/1 000 000) mirovina je koju èovjek treba primati. Sve drugo (a sve drugo su privilegije koje se dodjeljuju odlukom politike i za što nitko umirovljenike nije ništa pitao) treba se platiti iz nekih drugih sredstava, ne iz mirovinskog fonda. Ukljuèujuæi i mirovine politièara i branitelja i akademika i rudara i policajaca i vojnika i svih drugih. Za to neka se vlast dosjeti kako zna. A sa onog što su ljudi uplaćivali i štedjeli desetljećima neka makne prste.

Vlada ovim izmjenama i dopunama zakona kaŕnjava i nagraðuje buduæe umirovljenike, i dalje raspolaæe tuðim životima (jer novi obraèuni više nisu obraèuni visokih i niskih mirovina nego obraèuni preživljavanja), i dalje kupuje tisuæe novih automobila, i dalje se ne odrièe nièeg osim onih zbog kojih su na Markovom trgu.

Vladi ne pada na pamet da penalizira poslodavce koji nisu platili doprinose ili su ih platili na minimalne plaæe pa nas sve prevarili. A radnici to saznaju tek kada pokušaju ostavriti pravo na mirovinu.

Za to vlada nema zakonske podloge i za to Vlada zakone ne može promijeniti?

Takve promjene, takvu Vladu i takav naèin gospodarenja životima Hrvatski laburisti – Stranka rada ne prihvaæa i nikad neæe prihvatiti.